

Krimináltaktika 1. (RKMTB01) alapkérdések Nappali munkarend 2021/2022-es tanév I. félév

1. Határozza meg a kriminalisztika fogalmát!

A kriminalisztika multidiszciplináris bűnügyi tudomány, amely a hatályos jogi szabályozásnak megfelelően tudományosan megalapozott eszközöket, módszereket és eljárásokat dolgoz ki a felderítés és a bizonyítás, valamint a bűncselekmények megelőzése érdekében.

2. Hogyan épül fel a kriminalisztika hagyományos rendszere hazánkban?

- krimináltechnika;
- krimináltaktika;
- kriminálmotodika.

3. Írja le a kriminalisztika új rendszerét hazánkban!

- Általános rész:
 - kriminalisztikai elméletek;
 - krimináltechnika;
 - krimináltaktika;
 - kriminalisztika története;
 - kriminálstratégia.
- Különös rész:
 - kriminálmotodika.

4. Határozza meg a krimináltaktika fogalmát!

A krimináltaktika a kriminalisztika tudományának a (nyílt) nyomozási módszerekkel foglalkozó ága, amely a hatályos jogi rendelkezésekre figyelemmel tudományosan megalapozott elveket és ajánlásokat dolgoz ki a nyomozás lefolytatására, a nyomozási cselekmények, intézkedések végrehajtására, az adatok és a bizonyítási eszközök beszerzésére és felhasználására.

5. Határozza meg, mit nevezünk kriminálmotodikának és írja le, milyen viszonyban van a kriminalisztika másik két hagyományos ágával!

A kriminalisztika egyik ága, amely az egyes bűncselekménykategóriák felderítésére és bizonyítására összpontosít, azáltal, hogy adaptálja rájuk a krimináltechnika és a krimináltaktika ismereteit.

6. Határozza meg a kriminálstratégia fogalmát!

A kriminalisztika azon ága, amely a bűnözés helyzetére vonatkozó objektív adatokra és a lakosság szubjektív biztonságérzetére alapozva a bűnözés elleni küzdelmet szolgáló intézkedések összességének tervezésével és szervezésével foglalkozik.

7. Soroljon fel tízet a kriminalisztikai gondolkodás jellemzői közül!

A nyomozó képes:

- jogi normákhoz kötötten dolgozni;
- az okozatból az okra relevánsan következtetni (retrokauzalitás);
- rekonstruktívan gondolkodni;
- verziókat felállítani és azokat alkalmazni;
- a megfelelő logikai módszereket használni;
- birtokában van a megfelelő intuíciónak;
- és fantáziának;
- emellett a szükséges empátiának;
- képes a kételkedésre és az önellenőrzésre;
- kreatív és előrelátó;
- megfelelő a problémamegoldó képessége;
- valamint a tapasztalata és ügýtípusismerete;
- hisz a kollektív bölcsesség erejében;
- számol a véletlennel mint lehetőséggel.

8. Sorolja fel a kriminalisztikai fő kérdéseket!

1. Mi? 2. Ki? (Kivel?) 3. Hol? 4. Mikor? 5. Hogyan? 6. Mivel? 7. Miért?

9. Határozza meg a nyomozás kriminalisztikai fogalmát!

A múltbeli releváns esemény igazságnak megfelelő rekonstruálására, és az eljárási célok elérésére irányuló sokoldalú szellemi és gyakorlati tevékenység, amely a szükséges és lehetséges cselekvések tervszerű, tudatos, a vonatkozó eljárási szabályoknak megfelelő végrehajtása útján valósítható meg.

10. Sorolja fel a nyomozás kriminalisztikai elveit!

- törvényesség;
- teljesség;
- tárgyilagosság;
- gyorsaság;
- titkosság.

11. Mit értünk felderítés alatt?

A történeti tényállás megismerésére és a nyomozási feladatok elvégzéséhez szükséges feltételek biztosítására irányuló adatgyűjtő és adatfeldolgozó tevékenységet.

12. Határozza meg a bizonyíték fogalmának tartalmi, illetve formai oldalát!

- Tartalmi oldal: jogilag releváns tényre vonatkozik.
- Formai oldal: a törvény által megengedett forrásból származik.

13. Mit értünk információ alatt, miből származhat az információ?

A nyomozás szempontjából az információ az adat hírtartalma: amivel kiegészíti a már meglévő ismerete(in)ket.

Az adatban rejlő információtartalom összetett:

- ami újdonság, ami eddig ismeretlen volt,
- ami az adatok közötti összefüggésekből fedhető fel,
- ami az adatnak a korábbi ismerete(in)kkel történő összehasonlításából származik.

14. Határozza meg az adatok elemzésének, értékelésének fogalmát!

Az adatok elemzése és értékelése az adat racionális megismerését, az adat információtartalmának (a tárgyat jelentő tény) megállapítását szolgáló kriminalisztikai módszer, amely a nyomozásnak, mint megismerési folyamatnak állandó, szükségszerű eleme.

15. Sorolja fel az adatok elemzésének, értékelésének mozzanatait!

- adatok vizsgálata;
- adatok bírálata;
- adatok rendezése;
- következtetés(ek) levonása.

16. Fejtse ki röviden, mit jelent az adatok elemzése, értékelése során az adatok vizsgálata!

Azt kell eldönteni, hogy:

- mire vonatkozik az adat és
- ez (a hatóság tevékenysége szempontjából) milyen következményekkel jár.

Például:

- milyen eljárás keretében (szabályai szerint) kell intézkednie;
- van-e hatásköre, illetékessége;
- szükség van-e ún. azonnali intézkedésekre vagy a normál ügymenet keretében folytathatja a tevékenységét?

17. Fejtse ki röviden, mit jelent az adatok elemzése, értékelése során az adatok bírálata!

Az adatok információ- és valóságtartalmának, valamint hitelességének meghatározása egyrészt az adatforrás jellemzői, másrészt az adatok tartalma alapján.

18. Írja le röviden, mit jelent az adatok elemzése, értékelése során a következtetés levonása!

Az ismeretek összefoglalására, illetve a szükséges és lehetséges tennivalók meghatározására irányul. A megvizsgált, megbírált, rendezett adatok alapján meghatározható:

A megismerési folyamat aktuális állapota:

- mit tudunk (mi vált ismertté),
- mit nem tudunk (mit kell még megismerni).

A megismerési folyamat következő lépése(i):

- mit kell tenni az adattal,
- az adatból milyen további feladatok adódnak.

19. Határozza meg a verzió kriminalisztikai fogalmát!

A verzió olyan feltevés, amely a rendelkezésre álló adatok logikai feldolgozása alapján reálisnak tekinthető magyarázatot ad az eljárás tárgyát képező esemény egészére vagy annak egy részére (a kriminalisztikai alapkérdésekre), továbbá lehetőséget nyújt az eljárás során felmerült valamely probléma megoldására.

20. Sorolja fel a verziók fajtáit tárgyuk, jellegük szerint!

- Minősítési verzió (az esemény jogi megítélésére vonatkozik);
- Történeti verzió (az esemény menetéről alkot képet);

- Munkaverzió (a kitűzött feladat végrehajtási módjának lehetséges alternatíváit tartalmazza).

21. Sorolja fel a verziókkal végzett munka elemeit!

- A rendelkezésre álló adatok elemzése, értékelése;
- A verziók felállítása;
- Az ellenőrzés módjának meghatározása;
- Az ellenőrzés végrehajtása;
- A beszerzett adatok elemzése, értékelése.

22. Sorolja fel a verziók felállításának és ellenőrzésének (az ellenőrzés végrehajtásának) elveit!

A verziók felállításának elvei:

- tényhez kötöttség;
- konkrétság.

Az ellenőrzés végrehajtásának elvei:

- többoldalú ellenőrzés;
- párhuzamos ellenőrzés;
- optimális sorrendben történő ellenőrzés;
- összes verzióra kiterjedő ellenőrzés.

23. Sorolja fel az ESR-projekttel kapcsolatos telephelyeket!

- Rendőrségi Igazgatási Központ (Budapest);
- hívásfogadó központok (2 db, Szombathely, Miskolc);
- tevékenység-irányítási központok (19 db, megyei rendőr-főkapitányságok telephelyei);
- Szolgálatirányító Központ (ORFK-SZIK) (városi rendőrkapitányságok, határrendészeti kirendeltségek telephelyei).

24. Melyik a rendőrség ügyeleti rendszerével kapcsolatos két legfontosabb jogi norma?

- 57/2013. (XII. 21.) ORFK utasítás az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv tevékenység-irányítási központjai, egyes rendőri szervek ügyeletei, valamint a segélyhívásokat fogadó központok egységes működéséről
- 361/2013. (X. 11.) Korm. rendelet a segélyhívásokat fogadó szerv hatásköréről, feladatairól, továbbá feladatai ellátásának részletes szabályairól

25. Az ORFK Főügyelet mely ügyeletek szakmai irányítását látja el?

- KR Központi Ügyelete;
- RRI ügyelete;
- tevékenység-irányítási központok.

26. Sorolja fel a tevékenység-irányítási központ elsődleges feladatait!

- a tudomására jutott bejelentések jogszerű, szakszerű kezelése;
- a szolgálati feladatot ellátó állomány irányítása és munkájának összehangolása;
- a jogszabályokból, közjogi szervezetszabályozó eszközökből, egyéb jogi eszközökből, valamint vezetői utasításokból adódó jelentési, tájékoztatási és adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése;
- kapcsolattartás, együttműködés a társszervekkel.

27. Mik tartoznak az adatszerző tevékenység körébe a Be. alapján?

- adatkérés;
- feltételes adatkérés;
- adatgyűjtés;
- egyéb adatszerző tevékenység.

28. Mi tartozik a jogi értelemben vett adatgyűjtés körébe a Be. alapján?

- nyilvántartásokból adatok gyűjthetők (Ütv., Rtv. NAVtv. alapján);
- a nyilvánosságra hozatal céljából készített vagy jogszerűen nyilvánosságra hozott adatállományból, illetve forrásból adatok gyűjthetők;
- bárkitől felvilágosítás kérhető;
- kép-, hang- vagy kép- és hangfelvétel bemutatásával személy vagy tárgy kiválasztatása, illetve azonosítása kérhető;
- a bűncselekmény helyszínét meg lehet vizsgálni.

29. Mi tartozik a kriminalisztikai értelemben vett adatgyűjtés körébe?

- adatkérés (megkeresés);
- puhatolás;
- környezettanulmányozás;
- megfigyelés;
- a lakosság bevonása az adatgyűjtésbe és a tömegkommunikációs eszközök felhasználása;
- kriminalisztikai csapda.

30. Sorolja fel, hogy az adatgyűjtés előkészítése, valamint végrehajtása során milyen elveket kell szem előtt tartani!

- az adatforrást és az adatgyűjtés módszerét a szerint kell megválasztani, hogy mi a feladat (mi az elérendő cél), és milyen minőségű adat kell vagy elegendő annak megoldásához, végrehajtásához;
- alapvető követelmény a beszerzett adatok torzulásmentes, az előírt úton és módon történő rögzítése és továbbítása;
- szigorúan el kell választani a tényleges információt a véleménytől;
- nem szabad megsérteni sem az adatkezelési előírásokat, sem a nyomozás titkosságának elvét.

31. Mikor szükséges a nyomozó hatóságnak ügyési engedélyhez folyamodnia az adatszolgáltatás kéréséhez?

- elektronikus hírközlési szolgáltató esetében;
- postai szolgáltató, illetve postai közreműködői tevékenységet végző személy vagy szervezet esetében;
- banktitoknak, fizetési titoknak, értékpapírtitoknak, pénztártitoknak vagy biztosítási titoknak minősülő adatot kezelő szervezet esetében;
- egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló törvényben meghatározott egészségügyi és személyes adatot kezelő szervezet esetében.

32. Határozza meg a puhatolás jogi és kriminalisztikai fogalmát!

- Jogi szempontból a puhatolás információ gyűjtése, ellenőrzése az eljárás valódi céljának titokban tartásával, amelyre titkos információgyűjtés és leplezett eszközök alkalmazása keretében van lehetőség.

- Kriminálisztikai szempontból a puhatolás a valódi cél felfedése nélkül (illetve azt leplezve) az adatszolgáltatóval folytatott irányított beszélgetés formájában végzett adatgyűjtés vagy adatellenőrzés.

33. Ismertesse a környezettanulmányozás fogalmát és azt, hogy mire nyújt lehetőséget e tevékenység!

A környezettanulmányozás a célszemély, a célobjektum szükséges mértékű megismerésére irányuló adatgyűjtés. Az ennek eredménye alapján összeállított speciális adatbázis a környezettanulmány.

A környezettanulmányozás lehetőséget nyújt

- a célszemély (sértett, tanú, gyanúsított, eltűnt személy) megismerésére;
- a vizsgált esemény körülményeinek, hátterének a feltárására;
- egyes intézkedések, eljárási cselekmények, adatgyűjtési módszerek esetében a tervezéshez, illetve a feladatok hatékony, biztonságos végrehajtásához szükséges információk beszerzésére.

34. Sorolja fel a megfigyelés fajtáit!

- nyílt;
- leplezett;
- álcázott;
- rejtett;
- titkos.

35. Mi a kriminálisztikai csapda funkciója?

- bűncselekmény-sorozatok megszakítása, felderítése és a további elkövetések megelőzése;
- egyszeri elkövetések leleplezése, felderítése;
- bűncselekmények elkövetőinek tettenérése, kilétének megállapítása, elfogása;
- a bűncselekmények elkövetőinek azonosítását, az elkövetett cselekmény bizonyítását lehetővé tévő bizonyítékok beszerzése;
- egyes felderítési célok elérése.

36. Ismertesse a forrányomos tevékenység fogalmát!

A forrányomos tevékenység a nyomozó hatóság komplex, nyomozási modellekből építkező krimináltaktikai tevékenységének rendszere, amely arra irányul, hogy az erők és eszközök gyors, koncentrált és összehangolt bevetésével az adott kiemelt bűncselekmény elkövetője kilétének megállapítására, elfogására, valamint a személyi és tárgyi bizonyítékok, fellelhető adatok megszerzésére, továbbá a kiemelt rendkívüli halál körülményeinek tisztázására, illetőleg a kiemelt eltűnésekkel kapcsolatos elsődleges intézkedések megtételére rövid időn belül sor kerüljön a különböző szolgálati ágak, szolgálatok és szakszolgálatok együttműködésével, illetve törvényben szabályozott keretek közt az egyéb rendészeti feladatokat ellátó személyek intézkedésbe történő bevonásával.

37. Mi számít a forrányomos tevékenység szempontjából kiemelt bűncselekménynek?

- az élet- és/vagy súlyos testi épség elleni;
- súlyos nemi erkölcs és/vagy nemi szabadság elleni;
- súlyos és/vagy erőszakos vagyon elleni;
- a köznyugalmat súlyosan sértő, illetve nagy sajtóvisszhangot kiváltó bűncselekmény;

- a megyei (fővárosi) rendőrőrkapitány vagy bűnügyi helyettese, a rendőrkapitány, illetve az általuk arra felhatalmazott személy által egyéb indokok miatt annak nyilvánított bűncselekmény.

38. Mi a forrónyomos tevékenység jelentősége, mely jogi norma szabályozza?

- Lehetővé teszi a szükséges nyomozási cselekmények és kényszerintézkedések azonnali végrehajtását, az információvesztés minimalizálását és a még fellelhető adatok, információk, bizonyítékok hatékony felhasználását.
- 22/2017. (VI. 22.) ORFK utasítás a forrónyomos tevékenység egységes végrehajtásáról.

39. Sorolja fel a forrónyomos tevékenység feladatait!

- vészhelyzet megszüntetése;
- folyamatban lévő bűncselekmény megszakítása;
- újabb bűncselekmény elkövetésének megakadályozása;
- az elkövető üldözése, elfogása és kilétének megállapítása;
- személyi és tárgyi bizonyítékok felkutatása, rögzítése;
- a felderítéshez, egyes feladatok végrehajtásához szükséges adatok összegyűjtése.

40. Írja le, mit nevezünk körözési eljárásnak!

Az ismeretlen helyen lévő személyek és dolgok hollétének megállapítására, az ismeretlen személyek, holttestek, ismeretlen eredetű dolgok azonosítására irányuló eljárást, valamint a Schengeni Információs Rendszerben rejtett ellenőrzésre irányuló figyelmeztető jelzés elhelyezésével kapcsolatos intézkedések összességét.

41. Sorolja fel, mely nyilvántartások alkotják a körözési nyilvántartási rendszert!

- körözött személyek nyilvántartása;
- körözött dolgok nyilvántartása;
- ismeretlen holttestek, holttestrészek nyilvántartása;
- talált tárgyak nyilvántartása;
- a nyilvántartás használatára jogosultak nyilvántartása.

42. Sorolja fel, hogy az eltűnt személy körözésének elrendelése előtt legfeljebb nyolc órával végrehajtott előzetes ellenőrzés keretében – amennyiben az eltűnés körülményei alapján indokolt – mit kell ellenőrizni!

- az eltűnt személyt az eltűnést követően mentőszolgálat szállította-e, illetve az eltűnt személy lakóhelye, illetőleg az eltűnés helye szerint illetékes kórház befogadta-e;
- eltűnését követően az eltűnt személlyel kapcsolatban történt-e rendőri intézkedés, nem vált-e baleset áldozatává;
- az eltűnt személyt büntetés-végrehajtási intézet befogadta-e;
- az eltűnt személy szerepel-e a rendelkezésre álló nyilvántartásokban;
- az eltűnt személy rendőri szerv őrzetében vagy letartóztatásban van-e;
- az eltűnt személy nem azonos-e valamely, már megtalált és ismeretlen személyazonosságú holttesttel;
- nem magyar állampolgár eltűnt személy esetében az idegenrendészeti nyilvántartás, illetőleg a menekültügyi nyilvántartás milyen adatokat tartalmaz.

43. Sorolja fel, hogy az elfogatóparancs saját hatáskörben történő kibocsátása előtt legfeljebb nyolc órával végrehajtott előzetes tájékoztató keretén belül az ismeretlen helyen lévő személy vonatkozásában mit kell ellenőrizni!

- az esetleges újabb bejelentett lakó- és tartózkodási helyét;
- a kényszerintézkedés alatt álló személyek, illetve a fogvatartottak nyilvántartását;
- külföldi állampolgár esetében az idegenrendészeti nyilvántartásban lévő adatokat;
- a HERMON-ban lévő adatokat;
- a Robotzsaru rendszerben lévő adatokat.

44. Határozza meg a nyomozás tervezésének fogalmát!

A nyomozás tervezése a rendelkezésre álló adatok alapján a konkrét feltételek és gyakorlati tapasztalatok figyelembevételével a nyomozási feladatok meghatározása, és az azok teljesítésére vonatkozó előzetes elképzelés, ésszerű program összeállítása.

45. Határozza meg a nyomozási terv fogalmát!

A nyomozási terv az adott időpontban meghatározható célokat, az előre látható (meghatározható) feladatokat és a feladatok végrehajtásának lehetséges (optimális és kiegészítő) módjait tartalmazó program.

46. Határozza meg a nyomozás szervezésének fogalmát!

A nyomozás szervezése a kitűzött feladatok végrehajtásához szükséges feltételek biztosítása, a tervben megfogalmazott igények és a konkrét lehetőségek összehangolása.

47. Melyek a nyomozás tervezésének és szervezésének elvei?

- törvényesség;
- egyediség;
- dinamikusság;
- teljesség;
- egységesség;
- folyamatosság.
- irányító hatás.

48. Ismertesse a nyomozási tervek fajtáit!

Tartalmi szempontból:

- nyomozás egészét átfogó terv,
- részterv.

Formai szempontból:

- gondolati terv
- feljegyzésszerű terv
- írásos terv.

49. Melyek a leggyakrabban alkalmazott nyomozás-tervezési segédletek?

- térkép, térképvázlat;
- helyszínvázlat;
- táblázat, ábra, időgrafikon;
- feljegyzés, lista;

- határidőnapló, naptár;
- névsorok, címjegyzékek;
- típustervek, tevékenységlisták, iratminták.

50. Mikor készíti a nyomozó hatóság nyomozási tervet?

- bonyolult ténybeli és jogi megítélésű ügyben;
- közös nyomozócsoport létrehozása esetén;
- a nyomozó hatóság arra felhatalmazott vezetőjének döntése alapján.

